

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Vyhlásené: 01.08.2008 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2009 do: 30.04.2010

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

292

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 23. júna 2008

o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 3 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje:

§ 1

Podrobnosti o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby

(1) Pracovná zdravotná služba hodnotí faktory pracovného prostredia a stav pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov, so zameraním na

- a) identifikáciu nebezpečenstiev z chemických, fyzikálnych, biologických, psychologických a zo sociologických faktorov práce a pracovného prostredia,¹⁾
- b) sledovanie expozície jednotlivých zamestnancov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia z hľadiska intenzity, dĺžky a frekvencie pôsobenia týchto faktorov na zamestnancov,
- c) kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie zdravotných rizík z expozície identifikovaným nebezpečným faktorom práce a pracovného prostredia.

(2) Pracovná zdravotná služba poskytuje zamestnávateľovi poradenstvo a navrhuje opatrenia z hľadiska ochrany a kladného ovplyvňovania zdravia zamestnancov so zameraním na

- a) stav pracovného prostredia z hľadiska ochrany zdravia zamestnancov,²⁾ najmä dispozičné, priestorové a ergonomické riešenie pracoviska, vetranie, vykurovanie, osvetlenie z hľadiska vhodnosti na vykonávané pracovné činnosti a používané technológie,
- b) zabezpečenie kvality a dostatočného množstva pitnej vody na pracovisku,
- c) zariadenia na osobnú hygienu²⁾ a iné zariadenia pre zamestnancov, ktorými sú priestory na umývanie a sušenie pracovnej obuvi, na pranie a sušenie pracovných odevov, ohrievarne a miestnosti na oddych,²⁾
- d) stravovanie zamestnancov, stravovacie zariadenia a ubytovacie zariadenia z hľadiska dodržiavania požiadaviek ustanovených osobitným predpisom,³⁾ ak ich prevádzkuje zamestnávateľ.

(3) Pracovná zdravotná služba vykonáva u zamestnancov a fyzických osôb – podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby,

- a) sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu a vydáva posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu

1. pred ich zaradením na výkon práce alebo pri zmene pracovného zaradenia, ktoré môžu ohroziť ich zdravie alebo zdravie iných osôb,
  2. v pravidelných intervaloch počas vykonávania práce, ktorá môže ohroziť ich zdravie v dôsledku expozície zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia alebo zdravotne nevhodných pracovných podmienok vrátane biologického monitorovania expozície,⁴⁾
  3. ak nevykonávali viac ako šesť mesiacov prácu zo zdravotných dôvodov, aby sa zistili podozrenia na zmeny zdravotného stavu vo vzťahu k vykonávanej práci alebo aby sa zistili kontraindikácie na vykonávanie prác a odporúčali vhodné opatrenia na ochranu ich zdravia, alebo opodstatnenosť ich preradenia na inú prácu a poskytnutie pracovnej rehabilitácie,
  4. pri podozrení na ohrozenie ich zdravia v dôsledku pôsobenia nových faktorov práce a pracovného prostredia, zvýšenej expozície faktorom práce a pracovného prostredia alebo zmenených pracovných podmienok, pri výskyte špecifických zmien alebo zvýšenom výskyte nešpecifických zmien ich zdravotného stavu, s možnosťou vývoja poškodenia zdravia z práce alebo kontraindikácie na vykonávanie práce,
  5. pri kontrolnom sledovaní vybraných ukazovateľov zdravotného stavu v súvislosti s prácou, počas vymedzeného času vykonávania danej práce,
  6. pri skončení práce, ktorá mohla ohrozovať ich zdravie alebo spôsobiť v neskoršom období jeho zhoršenie,
- b) sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu v určených intervaloch po skončení práce v prostredí so zdraviu škodlivými faktormi, ktorých pôsobenie sa môže prejavíť v neskoršom období,
- c) imunizáciu,⁵⁾ ak je v pracovnom prostredí prítomné biologické riziko, na ktoré je dostupná očkovač látka.⁶⁾

(4) Pracovná zdravotná služba spolupracuje so zamestnávateľom na organizovaní systému prvej pomoci na pracovisku; uskutočňuje pravidelné školenia vybraných zamestnancov v oblasti prvej pomoci. Túto činnosť môže vykonávať odborník z tímu pracovnej zdravotnej služby, ktorý absolvoval akreditovaný kurz inštruktorov prvej pomoci podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(5) Pracovná zdravotná služba sa zúčastňuje na vypracúvaní a realizácii programov ochrany a podpory zdravia zamestnancov vrátane štúdií o vplyve práce, pracovných podmienok a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

(6) Pracovná zdravotná služba sa podieľa na výchove a vzdelávaní zamestnávateľov a zamestnancov o problematike vplyvu práce, pracovných podmienok a faktorov pracovného prostredia na zdravie a o ochrane a podpore zdravia pri práci so zameraním na možné príčinné súvislosti akútneho, chronického poškodenia zdravia a poškodenia zdravia, ktoré sa prejaví v neskoršom období, špecifických zmien a nešpecifických zmien zdravotného stavu, ako aj na prevenciu pred týmito možnými nepriaznivými účinkami na zdraví.

(7) Pracovná zdravotná služba poskytuje informácie

- a) zamestnancovi o nebezpečenstvách a s nimi súvisiacich možných zdravotných rizikách pri práci a ochrane pred nimi,
- b) zamestnancovi a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, o výsledkoch vyšetrení jeho zdravotného stavu v súvislosti s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia a o záveroch posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,
- c) zamestnávateľovi o
  1. závere posúdenia zdravotnej spôsobilosti zamestnanca na prácu písomnou formou,

2. opodstatnenosti preradenia zamestnanca na inú vhodnú prácu,
  3. záveroch výsledkov zdravotného dohľadu vrátane biologického monitorovania expozície zamestnancov,⁴⁾
- d) zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a komisiám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci⁸⁾ o
1. skupinových výsledkoch posúdenia zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu,
  2. záveroch výsledkov zdravotného dohľadu vrátane biologického monitorovania expozície zamestnancov,⁴⁾
- e) orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva⁹⁾ o všetkých príčinách nebezpečenstiev a súvisiacich zdravotných rizikách pri práci vrátane výsledkov individuálneho a kolektívneho posúdenia zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k faktorom práce a pracovného prostredia.¹⁰⁾

(8) Minimálny rozsah výkonu pracovnej zdravotnej služby podľa kategórie prác¹¹⁾ u zamestnávateľa je uvedený v prílohe.

(9) Pracovná zdravotná služba spolupracuje

- a) s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti,
- b) s orgánmi štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva,
- c) so Sociálnou poisťovňou,
- d) so zdravotnými poisťovňami,
- e) s príslušnými orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,
- f) s orgánmi miestnej štátnej správy a samosprávy,
- g) s inštitúciami a pracoviskami, ktoré sa zaoberajú problematikou zdravia a bezpečnosti pri práci,
- h) so vzdelávacími ustanovizňami.

§ 2

Podrobnosti o zložení tímu odborníkov, ktorí vykonávajú pracovnú zdravotnú službu, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť

(1) Tím odborníkov pracovnej zdravotnej služby s ohľadom na pracovné podmienky u zamestnávateľa tvoria

- a) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore
  1. pracovné lekárstvo,
  2. služby zdravia pri práci,
  3. klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia alebo
  4. preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia,
- b) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo,
- c) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo,
- d) asistent po získaní
  1. vysokoškolského vzdelania v odbore verejné zdravotníctvo alebo
  2. vyššieho odborného vzdelania v odbore diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie so špecializáciou v špecializačnom odbore zdravie pri práci,

- e) sestra,
- f) iný zdravotnícky pracovník so špecializáciou v špecializačnom odbore
  - 1. hygiena pracovných podmienok,
  - 2. vyšetrovacie metódy v preventívnom pracovnom lekárstve a toxikológii alebo
  - 3. ergonómika a rehabilitačné inžinierstvo,
- g) iný zdravotnícky pracovník po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia so špecializáciou v špecializačnom odbore pracovná a organizačná psychológia.

(2) Tím odborníkov pracovnej zdravotnej služby môžu tvoriť aj ďalší zdravotnícki pracovníci podľa charakteru pracovných podmienok a zdravotných rizík pri práci a podľa požiadaviek uvedených v osobitných predpisoch.¹²⁾

(3) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby, ktorý vykonáva zdravotný dohľad podľa osobitného predpisu,¹³⁾ je lekár podľa odseku 1 písm. a) alebo § 3 ods. 1, asistent a sestra, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

(4) Vedúcim tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 3, ktorý zabezpečuje odborný dohľad nad výkonom pracovnej zdravotnej služby, je lekár podľa odseku 1 písm. a) alebo § 3 ods. 1, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

(5) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby na činnosti týkajúce sa pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu výkonu práce podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do prvej alebo druhej kategórie,¹¹⁾ je

- a) lekár podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu alebo § 3 ods. 1 a asistent alebo iný zdravotnícky pracovník podľa odseku 1 písm. f) alebo g),
- b) lekár podľa odseku 1 písm. b) alebo § 3 ods. 2 a asistent alebo iný zdravotnícky pracovník podľa odseku 1 písm. f) alebo g).

(6) Vedúcim tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 5, ktorý zabezpečuje odborný dohľad nad výkonom pracovnej zdravotnej služby, je

- a) lekár podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu alebo § 3 ods. 1,
- b) lekár podľa odseku 1 písm. b) alebo § 3 ods. 2.

(7) Lekár podľa odseku 4 a 6 je vedúcim tímu len v jednom tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby.

§ 3

Spoločné a prechodné ustanovenia

(1) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm. a) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore

- a) hygiena práce a pracovné lekárstvo alebo
- b) hygiena práce a choroby z povolania.

(2) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm. b) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore hygiena a epidemiológia.

(3) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm. c) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo prvého stupňa.

(4) Namiesto iného zdravotníckeho pracovníka po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia so špecializáciou v špecializačnom odbore pracovná a organizačná psychológia podľa § 2 ods. 1 písm. g) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby plniť úlohy do 31. decembra 2011 aj iný zdravotnícky pracovník po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia spĺňajúci požiadavky na odbornú spôsobilosť podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

(5) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa § 2 ods. 3 môže tvoriť do 31. decembra 2011 lekár podľa § 2 ods. 1 písm. a) alebo lekár podľa odseku 1 a sestra.

(6) Lekár podľa § 2 ods. 1 písm. a) druhého bodu môže byť vedúcim tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa § 2 ods. 4, ktorý zabezpečuje odborný dohľad nad výkonom pracovnej zdravotnej služby, do 31. decembra 2013.

Záverečné ustanovenia

§ 4

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 458/2006 Z. z. o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť.

§ 5

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2008 okrem § 2 ods. 7, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Richard Raši v. r.

Príloha k vyhláške č. 292/2008 Z. z.

Minimálny rozsah výkonu pracovnej zdravotnej služby podľa kategórie prác

Lekár			
Kategória prác ¹⁾	Náročnosť pre pracovnú zdravotnú službu	Čas v hodinách potrebný na jedného zamestnanca za rok	
		Dohľad na pracovné podmienky	Výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci
Prvá	nízka	0,2	0,2 ²⁾
Druhá	stredná	0,2	0,5 ²⁾
Tretia	vysoká	1,0	0,5
Štvrtá	veľmi vysoká	1,5	1,0

Asistent alebo iný zdravotnícky pracovník		
Kategória prác ¹⁾	Náročnosť pre pracovnú zdravotnú službu	Čas v hodinách potrebný na jedného zamestnanca za rok
Prvá	nízka	0,5
Druhá	stredná	0,5
Tretia	vysoká	1,0
Štvrtá	veľmi vysoká	1,5

Sestra		
Kategória prác ¹⁾	Náročnosť pre pracovnú zdravotnú službu	Čas v hodinách potrebný na jedného zamestnanca za rok
Prvá	nízka	0,5
Druhá	stredná	0,5
Tretia	vysoká	1,0
Štvrtá	veľmi vysoká	1,0

- 1) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 629/2005 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 555/2006 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z. z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 301/2007 Z. z.
- 2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.
- 3) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.
- 4) Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z. z.
- 5) § 12 ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z. z.
- 6) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 338/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pre rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.
- 7) § 40 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 8) § 20 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 9) § 3 zákona č. 355/2007 Z. z. v znení zákona č. 140/2008 Z. z.
- 10) § 52 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z. v znení zákona č. 140/2008 Z. z.
- 11) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.
- 12) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení zákona č. 330/2007 Z. z.
- 13) § 26 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 14) § 26 ods. 1 písm. a) až d), písm. e) prvý bod a písm. g) zákona č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 15) § 21 ods. 6 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 742/2004 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania v znení neskorších predpisov.
- 1) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.
- 2) § 30 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z. z.

